

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет бізнесу та права

(повне найменування факультету)

Кафедра підприємництва, торгівлі та логістики

(повна найменування кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Підвищення ефективності діяльності підприємства
(на матеріалах ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»)

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Економіка підприємства»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти

Групи ПТБ(ЕП)-41

Аршулік Олександр Григорович

(підпис)

Керівник:

д.е.н., професор

Ліпич Любов Григорівна

(підпис)

Кваліфікаційну роботу

допущено до захисту

« » 2024 р.

к.е.н., доцент

Гарант освітньої програми:

Камінська Ірина Миколаївна

(підпис)

Луцьк – 2024 року

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Теоретичний розділ</i>	<i>Ліпич Л. Г.</i>	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
<i>Аналітичний розділ</i>	<i>Ліпич Л. Г.</i>	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
<i>Висновки та пропозиції</i>	<i>Ліпич Л. Г.</i>	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
<i>Нормоконтроль</i>	<i>Хомяк Н. В.</i>	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>

7. Дата видачі завдання 01 вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Обґрунтування теми</i>	<i>до 29.09.2023</i>	<i>виконано</i>
2.	<i>Огляд літератури із досліджуваної проблеми</i>	<i>до 28.10.2023</i>	<i>виконано</i>
3.	<i>Теоретичний розділ</i>	<i>до 29.12.2023</i>	<i>виконано</i>
4.	<i>Аналітичний розділ</i>	<i>до 09.03.2024</i>	<i>виконано</i>
5.	<i>Висновки та пропозиції</i>	<i>до 30.03.2024</i>	<i>виконано</i>
6.	<i>Формування списку використаних джерел</i>	<i>до 13.04.2024</i>	<i>виконано</i>
7.	<i>Формування додатків</i>	<i>до 04.05.2024</i>	<i>виконано</i>
8.	<i>Оформлення ілюстративного матеріалу</i>	<i>до 11.05.2024</i>	<i>виконано</i>
9.	<i>Нормоконтроль</i>	<i>до 01.06.2024</i>	<i>виконано</i>
10.	<i>Інструментальна перевірка на академічний плагіат</i>	<i>до 04.06.2024</i>	<i>виконано</i>
11.	<i>Представлення кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту</i>	<i>до 06.06.2024</i>	<i>виконано</i>

Здобувач вищої освіти

[Підпис]
(підпис)

Аршулік О. Г.

(прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

[Підпис]
(підпис)

Ліпич Л.Г.

(прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Аршулік О. Г. Підвищення ефективності діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»). Рукопис.

Кваліфікаційна робота бакалавра ОП «Економіка підприємства» спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2024.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

Кваліфікаційна робота присвячена питанням підвищення ефективності діяльності підприємства. У першому розділі роботи проведено теоретичні дослідження сутності ефективності діяльності підприємства, наведено фактори впливу на ефективність діяльності підприємства. Подано систему показників оцінки ефективності діяльності підприємства.

У другому розділі кваліфікаційної роботи наведено загальну характеристику підприємства, подано аналіз та оцінку основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства. Здійснено аналіз та оцінку часткових та узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства.

У висновках та пропозиціях узагальнено отримані результати, обґрунтовано напрями підвищення ефективності діяльності підприємства. Запропоновано проект розвитку онлайн продаж та доставок з гіпермаркету. Здійснено економічну оцінку ефективності реалізації проекту.

Ключові терміни: підприємництво, ефективність, фондівдача, продуктивність праці, рентабельність, матеріаломісткість.

ANNOTATION

Arshulik O. G. Increasing the efficiency of enterprise activity (based on the materials of LLC «CONTINUUM-TRADE»). Manuscript.

Bachelor's qualification work of OP «Economics of enterprise» specialty 076 Entrepreneurship, trade and exchange activity. Lutsk National Technical University. Lutsk, 2024.

The bachelor's qualification work consists of an introduction, two sections, conclusions and proposals, a list of used sources, appendices.

The qualification work is devoted to issues of improving the efficiency of the enterprise. In the first section of the work, theoretical research of the essence of the enterprise's efficiency was carried out, the factors affecting the enterprise's efficiency were given. The system of indicators for evaluating the efficiency of the enterprise is presented.

In the second section of the work, the general characteristics of the enterprise are given, the analysis and assessment of the main financial and economic indicators of the enterprise are presented. The analysis and evaluation of partial and general indicators of the efficiency of the enterprise was carried out.

In the conclusions and proposals, the obtained results are summarized, and directions for increasing the efficiency of the enterprise's activity are substantiated. A project for the development of online sales and delivery from a hypermarket is proposed. An economic evaluation of the effectiveness of project implementation was carried out.

Keywords: entrepreneurship, efficiency, capital return, labor productivity, profitability, material intensity.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Економічний зміст поняття «ефективність діяльності підприємства»	10
1.2. Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства	14
1.3. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»	23
2.1. Загальна характеристика підприємства та аналіз основних показників його діяльності	23
2.2. Аналіз частковий показників ефективності діяльності підприємства	27
2.3. Аналіз та оцінка узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства	44
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	46
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ	53
ДОДАТКИ	56

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах глобалізації, технологічних змін та швидкого зростання конкурентного середовища, підвищення ефективності діяльності стає необхідністю для будь-якого підприємства, яке прагне досягти успіху і зміцнити свої позиції на ринку. Це допомагає у з'ясуванні, наскільки успішно працює підприємство, чи досягає поставлених цілей та як можна оптимізувати його функціонування. Вивчення ефективності дозволяє виявити сильні та слабкі сторони підприємства, можливості для покращення продуктивності та конкурентоспроможності. Це, також, допомагає уникати втрат, зайвих витрат та ризиків, що дозволяє підприємству бути більш стабільним та прибутковим. Таким чином, вивчення ефективності діяльності підприємства є ключовим для успішного управління бізнесом і забезпечення його стійкого розвитку.

Теоретичні та прикладні аспекти підвищення ефективності діяльності підприємства знайшли своє відображення в роботах вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, таких як Р. В. Андрійчук, О. О. Вороніна, Т. А. Говорушко, А. В. Дейнеко, П. Друкер, Й. С. Завадський, Л. С. Захаркіна, В. В. Ковальова, Дж. К. Лайкер, М. Майер, С. В. Мочерний, С. Н. Немирович, В. Петі, А. Ю. Погребняк, І. Б. Олексів, І. П. Отенко, В. В. Прядко, Г. В. Савицька, В. В. Секретарюк, Г. О. Швиданенко та інших.

Однак, багато проблем пов'язаних із розробкою напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства, залишаються дискусійними, що зумовлює актуальність теми дослідження, визначення мети та завдань.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає у поглибленні теоретичних засад аналізу та оцінювання ефективності діяльності підприємства, обґрунтування шляхів її підвищення.

Відповідно до мети роботи сформульовано та вирішено такі *завдання*:

- дослідити зміст поняття «ефективність діяльності підприємства»;

- визначити фактори, що впливають на ефективність діяльності підприємства;
- узагальнити підходи до формування системи показників оцінки ефективності діяльності підприємства;
- здійснити аналіз основних показників діяльності досліджуваного підприємства;
- провести аналіз та оцінку часткових показників ефективності діяльності підприємства;
- провести аналіз та оцінку узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства;
- економічно обґрунтувати напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес оцінки та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів підвищення ефективності діяльності підприємства.

У кваліфікаційній роботі бакалавра використано наступні *методи дослідження*:

- просторового аналізу та узагальнення – для вивчення сутності ефективності діяльності підприємства;
- індукції та дедукції – при зборі та аналізі даних, виявленні закономірностей та формулюванні висновків;
- аналітичний – для проведення аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства;
- економіко-математичний – для оцінки впливу факторів на ефективність діяльності підприємства;
- прогнозування та моделювання – для розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Інформаційною базою дослідження є форми звітності ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» за 2021–2023 роки (Баланс підприємства, Звіт про фінансові результати,

Звіт з праці, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал), статут підприємства, нормативно правові акти (закони та інші нормативні акти, що регулюють діяльність підприємства), наукова література, матеріали наукових конференцій та семінарів, інформація мережі Internet тощо.

Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні авторських пропозицій, спрямованих на обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічний зміст поняття «ефективність діяльності підприємства»

В сучасних умовах економічного розвитку України, забезпечення ефективності діяльності має вирішальне значення для функціонування підприємства. Нестабільність у зовнішньоекономічному просторі, наслідки кризових явищ, зміни кон'юнктури ринку і, як наслідок, підвищення значення макроекономічних факторів у веденні бізнесу ускладнює функціонування підприємств, що у свою чергу, впливає на кінцевий результат їх діяльності.

Поняття «ефективність» в широкому розумінні означає дієвість, результативність, продуктивність, надійність тощо. На сьогодні, в методологічному аспекті ефективність стає загальнонауковим поняттям, оскільки його активно використовують як в природничих, суспільних так і економічних процесах, що відбуваються в нашій країні.

«Науковці, ототожнюють поняття «ефективність» із кінцевим результатом, ефектом. Однак, у теорії ефективності їх зміст розмежовано» [1]. Задля формування чіткого розуміння дефініції «ефективність», з'ясуємо її відмінності від таких понять, як «результат» і «ефект» (табл. 1.1).

Під ефективністю діяльності розуміють співвідношення результату та витрат. Часто вчені, досліджуючи зміст категорії «ефективність», визначають її як результативність. Вважаємо, недоречно ототожнювати дані категорії. Результативність відображає рівень досягнення бажаного результату, що в кінцевому підсумку може виявитись як позитивним (прибуток), так і негативним (збиток). «А ефективність – це позитивна величина, що характеризує приріст результатів (ефекту) у співвідношенні із засобами їх досягнення» [2].

Таблиця 1.1. – Основні категорії, які пов'язані з поняттям «ефективність»

Поняття	Економічна сутність	Характеристика
Результат діяльності	«Абсолютна величина, яка відображає наслідки діяльності в операційній, інвестиційній, фінансовій, соціальній, екологічній, науково-технічній та інших сферах» [3]	«Отриманий чистий дохід, фінансові результати від операційної (фінансової чи інвестиційної) діяльності, фінансовий результат (до оподаткування, чистий), дивіденди і відсотки, доходи від пайової участі в діяльності інших підприємств тощо» [3]
Ефект	«Абсолютна величина, яка відображає перевищення результатів діяльності над витратами, пов'язаними з її здійсненням, у певному періоді часу» [3]	Різниця між витратами і результатами.
Ефективність	«Відносна величина, яка відображає відповідність результатів і витрат підприємства цілям діяльності та інтересам власників» [4]	Співвідношення ефекту до результату.

Відповідно до цілей діяльності підприємства, можна розширити розуміння ефективності діяльності підприємства та розглядати з позицій результативності, продуктивності, задоволеності потреб, доцільності або економічності функціонування суб'єкта господарювання.

Зважаючи на широкий спектр суджень щодо змісту поняття «ефективність», виділяють три підходи до його трактування (табл. 1.2).

Група класиків економічної науки (А. Сміт, К. Маркс, Д. Ракардо, В. Паретто, Й. Шумпетер, М. Мескон та інші) внесли вагомий вклад у розвиток економічної науки через свої теорії про виробництво, розподіл ресурсів, ринкову конкуренцію та інші аспекти. Вони розглядають ефективність як методологію, яка ґрунтується на принципах раціональності, логіки та емпіричного дослідження. Даний підхід прагне до об'єктивного та універсального розуміння світу, використовуючи кількісні методи та формальні моделі.

Згідно підходу «витрати-випуск» (В. Андрійчук, Н. Носова, Г. Тарасенко, М. Кісіль, Т. Хачатуров), ефективність визначається як співвідношення між

обсягом випуску продукції та обсягом витрат ресурсів, необхідних для її виробництва.

Таблиця 1.2. – Підходи до трактування поняття «ефективність» *

Автор	Визначення
<i>Класичний підхід</i>	
А. Сміт	«результативний показник діяльності представників усіх видів праці й професій – чим цей показник вищий, тим вищий ефект від цієї діяльності» [4]
К. Маркс	«мінімум авансованого капіталу, що виробляє максимальну кількість продукту з якомога меншими витратами сил і засобів» [5]
Д. Ракардо	«відношення отриманого результату до певного виду витрат» [5]
В. Паретто, Й. Шумпетер	«відношення витрат і результатів» [5]
М. Мескон	«відношення між обсягом виробництва продукції і необхідними для її виготовлення ресурсами» [6]
<i>Підхід «витрати-випуск»</i>	
В. Андрійчук	«результативність певної дії, процесу, що вимірюється залежністю між отриманим результатом і витратами (ресурсами), що його спричинили» [7]
Н. Носова	«зв'язок між кількістю одиниць обмежених ресурсів, які застосовуються в процесі виробництва, і кількістю та якістю виробленого товару» [8]
Г. Тарасенко	«відношення кінцевого результату до використаних виробничих ресурсів» [9]
М. Кісіль	«економічний результат з витратами на досягнення цього результату» [7]
Т. Хачатуров	«відношення економічного або соціального ефекту до потрібних для його досягнення витрат» [10]
<i>Підхід «максимальний результат за мінімальних витрат»</i>	
Н. Коваленко	«одержання максимальної кількості продукції з одиниці площі за найменших затрат живої та уречевленої праці» [7]
С. Мочерний	«досягнення тах корисного результату за міні витрат, які викликали цей результат» [10]
Г. Новосьолова	«перевищення бажаних наслідків над небажаними» [10]
П. Орлов	«досягнення найбільших результатів за найменших затрат живої та уречевленої праці» [9]

* – складено автором на основі [4–10]

Більш чітким та системним, на нашу думку, є підхід «максимальний результат за мінімальних витрат» (Н. Коваленко, С. Мочерний, В. Прядко, Г. Новосьолова, П. Орлов та інші). Даний підхід передбачає зосередження зусиль на досягненні успіху шляхом оптимізації ресурсів та зусиль, щоб забезпечити оптимальний результат.

Отже, під ефективністю слід розуміти здатність досягати поставлених цілей з максимальною віддачею ресурсів.

Ефективність діяльності підприємства – це показник, який вказує на те, наскільки успішно підприємство досягає своїх цілей і завдань, враховуючи витрати ресурсів.

Класифікація ефективності діяльності підприємства подана у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3. – Класифікація ефективності діяльності підприємства*

Класифікаційна ознака	Вид ефективності	Характеристика виду
За сферою діяльності	Виробнича ефективність	Оцінює результативність виробничого процесу та використання виробничих ресурсів.
	Економічна ефективність	Оцінює результативність використання економічних ресурсів та досягнення економічних цілей.
	Інвестиційна ефективність	Оцінює результативність інвестиційної діяльності та досягнення інвестиційних цілей.
	Інноваційна ефективність	Оцінює результативність інноваційної діяльності та її вплив на конкурентоспроможність підприємства.
	Управлінська ефективність	Оцінює результативність управлінської діяльності та досягнення управлінських цілей.
За часом	Короткострокова ефективність	Оцінює результати діяльності за короткий проміжок часу (до одного року).
	Середньострокова ефективність	Оцінює результати діяльності за середній проміжок часу (від одного до п'яти років).
	Довгострокова ефективність	Оцінює результати діяльності за довгий проміжок часу (більше п'яти років).
За методами оцінки	Кількісна оцінка	Використовує кількісні показники для вимірювання ефективності.
	Якісна оцінка	Використовує якісні показники для оцінки ефективності.
За методами розрахунку	Абсолютна ефективність	Кількісний показник, який характеризує загальний результат його роботи за певний період часу.
	Відносна ефективність	Визначається як співвідношення між результатами діяльності підприємства та витратами, які були понесені для їх досягнення.

* – складено автором на основі [11–15]

Загалом, класифікація ефективності діяльності підприємства є цінним інструментом, який може допомогти підвищувати ефективність роботи та досягати кращих результатів.

1.2. Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства

У сучасному динамічному світі, де конкуренція постійно зростає, вивчення факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства є надзвичайно актуальним. Дослідження факторів впливу на ефективність діяльності дозволяє підприємству адаптуватися до змін в економічному середовищі, реагувати на конкуренцію, оптимізувати внутрішні процеси та підвищувати продуктивність.

На ефективність діяльності підприємства впливають внутрішні та зовнішні фактори [16].

Внутрішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства – це ті, які піддаються контролю з боку його керівництва та колективу. Вони визначаються стратегією, структурою управління, технологією виробництва, кваліфікацією персоналу та корпоративною культурою (рис. 1.1).

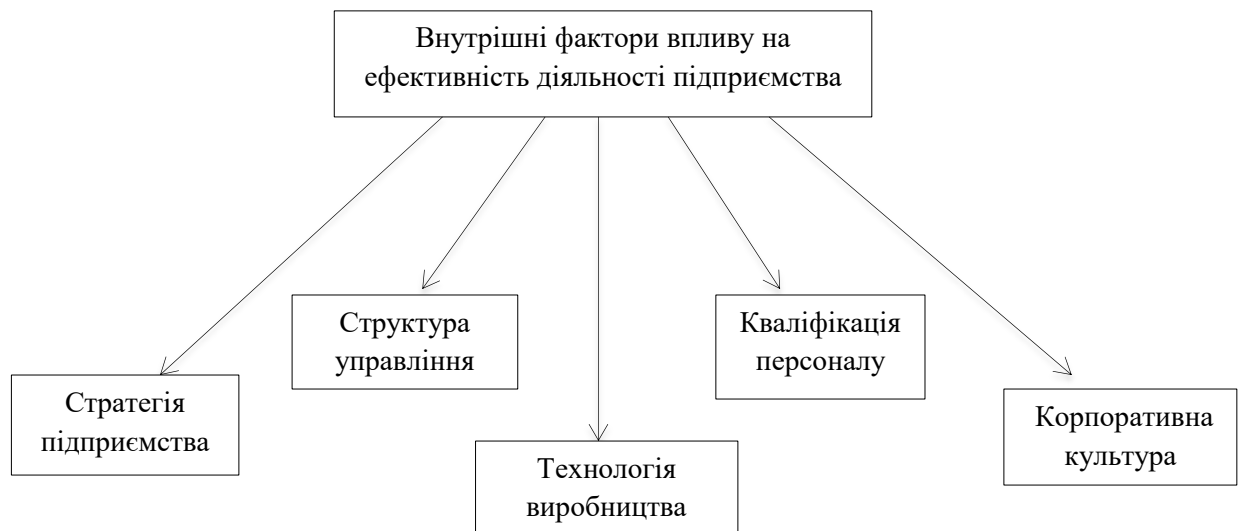

Рисунок 1.1. Внутрішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства

До внутрішніх факторів впливу на ефективність діяльності підприємства належать:

1. «Стратегія підприємства. Корпоративна стратегія визначає напрямок розвитку та цілі підприємства. Стратегія дозволяє підприємству максимально ефективно використовувати ресурси та досягати встановлених цілей.

2. Структура управління визначає взаємодію між різними підрозділами підприємства» [17]. Ефективна структура управління забезпечує злагоджену роботу всіх підрозділів, швидке та раціональне прийняття рішень.

3. Технологія виробництва визначає виробничу потужність підприємства. Застосування сучасної техніки дозволяє підвищити продуктивність праці, знизити собівартість продукції, підвищити якість продукції.

4. Кваліфікований персонал – запорука успіху підприємства. Підприємство повинне постійно інвестувати в навчання та розвиток своїх співробітників. Кваліфікований персонал дозволяє підприємству виготовляти конкурентоспроможну продукцію та надавати послуги.

5. Корпоративна культура визначає цінності та поведінку персоналу підприємства. Створена позитивна культура сприяє підвищенню продуктивності праці та мотивації працівників.

Зовнішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства не піддаються прямому контролю керівництвом, але можуть істотно впливати на його роботу.

Зовнішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства наведено на рисунку 1.2.

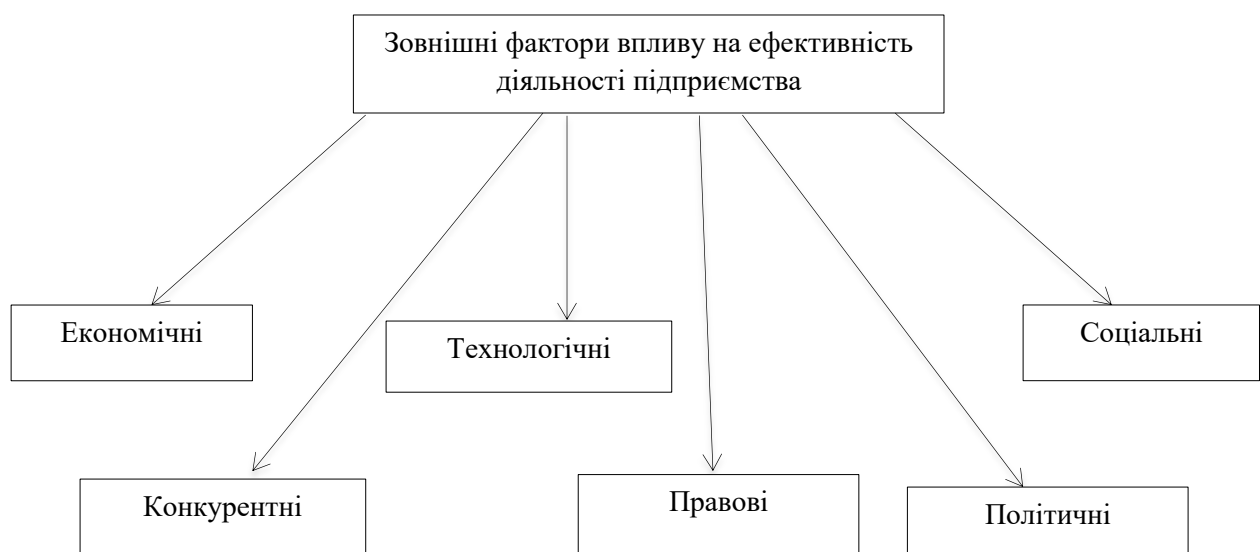

Рисунок 1.2. Зовнішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства

До зовнішніх факторів впливу на ефективність діяльності підприємства належать:

1. Економічні. Національні та глобальні економічні умови впливають на попит товарів і послуг підприємства, вартість його ресурсів. У періоди економічного зростання, підприємства мають більше можливостей для розвитку, в періоди економічної кризи підприємствам необхідно адаптуватися до змін.

2. Конкурентні. Конкуренція з боку інших компаній вимагає від підприємств постійного вдосконалення продукції та зниження витрат. Для того, щоб підприємство було конкурентоспроможним, йому слід аналізувати діяльність конкурентів та вживати заходів для підвищення конкурентоспроможності.

3. Технологічні. Технологічний розвиток може надати підприємствам нові можливості або загрозувати конкурентоспроможності. Підприємствам необхідно постійно стежити за технологічними тенденціями та впроваджувати нові технології для підвищення конкурентоспроможності.

4. Правові. Законодавство, що регулює діяльність підприємства, може мати суттєвий вплив на їхню роботу. Підприємства повинні знати та дотримуватися всіх чинних законів та норм.

5. Політичні. Політична ситуація в країні впливає на наявність ресурсів та інвестиційний клімат. Підприємству слід постійно стежити за політичною ситуацією в країні та адаптуватися до змін.

6. Соціальні. Соціальні умови країни впливають на рівень споживання, а також на поведінку працівників. Слід постійно відстежувати соціальну ситуацію в країні та адаптуватися до змін.

Важливо зазначити, що вивчення факторів впливу на ефективність діяльності підприємства є безперервним процесом. Економічні умови, технології, конкурентне середовище та інші фактори постійно змінюються, тому підприємству необхідно постійно аналізувати фактори впливу та вносити необхідні зміни до своєї роботи [18].

1.3. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства

Оцінка ефективності діяльності підприємства є важливою складовою системи управління, адже вона дозволяє керівництву отримувати об'єктивну інформацію про стан підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

«Аналіз ефективності діяльності підприємства – це дослідницький процес щодо визначення його рівня, результатів, факторів та умов, що визначають здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства, а також резервів та шляхів підвищення ефективності функціонування суб'єкта господарювання» [18].

Мета аналізу ефективності діяльності підприємства полягає в комплексній оцінці його роботи, визначенні проблемних аспектів та розробці заходів для їх усунення з метою підвищення результативності та конкурентоспроможності.

При формуванні системи показників оцінки ефективності діяльності підприємства слід керуватися певними принципами [19–21]:

1. Стратегічна спрямованість. Показники повинні відображати цілі та стратегію підприємства.

2. Об'єктивність і достовірність. Показники повинні бути об'єктивними і ґрунтуватися на достовірних даних, відображати реальні аспекти діяльності підприємства, щоб не бути спотвореними або підданими маніпуляціям.

3. Зрозумілість та простота. Показники мають бути зрозумілими та легко вимірюваними. Це дозволить всім зацікавленим сторонам швидко зрозуміти результати та внести необхідні корективи у стратегію або тактику.

4. Комплексність та збалансованість. Система показників повинна бути комплексною, охоплювати різні аспекти діяльності підприємства (фінансові, виробничі, маркетингові тощо) і забезпечувати збалансований погляд на його результативність.

5. Динамічність і адаптивність. Показники повинні періодично переглядатися і оновлюватися відповідно до змінних умов.

«Дані принципи допоможуть створити систему показників оцінки ефективності діяльності підприємства, яка буде відповідати його потребам і сприятиме досягненню стратегічних цілей.

Загальна методологія визначення ефективності може бути формалізована співвідношенням» [22]:

$$F=E/P \quad (1.1)$$

де F – ефективність;

E – ефект (результати);

P – витрати (ресурси).

Показники оцінки ефективності діяльності підприємства поділяють на дві групи:

- узагальнюючі (ключові показники, які дозволяють зробити висновок про загальну ефективність та результативність роботи підприємства);
- часткові (характеризують окремі напрямки або сфери діяльності підприємства).

Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства подана у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4. – Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства [23–24]

Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства	
Узагальнюючі показники	Часткові показники
<ul style="list-style-type: none"> – рентабельність виробництва (підприємства); – рентабельність продукції; – рентабельність ресурсів; – рентабельність власного капіталу; – рентабельність продаж. 	<ul style="list-style-type: none"> – використання основних засобів; – використання оборотних засобів; – використання персоналу; – використання фінансових ресурсів; – використання матеріальних ресурсів.

Варто зазначити, що часткові показники використовуються разом з узагальнюючими показниками для комплексної оцінки ефективності діяльності

підприємства. Вони дають змогу детальніше проаналізувати окремі аспекти роботи та виявити проблемні ділянки, які потребують покращення.

Часткові показники оцінки ефективності діяльності підприємства:

1. Показники ефективності використання персоналу підприємства дають змогу оцінити, наскільки ефективно використовується персонал підприємства, і як це впливає на його результативність.

«Основні показники ефективності використання персоналу підприємства:

- продуктивність праці показує, скільки продукції виробляє один працівник за певний період (зазвичай за годину, зміну, місяць, рік);
- трудомісткість показує, скільки часу витрачається на виробництво одиниці продукції;
- фонд заробітної плати показує, скільки коштів підприємство витрачає на оплату праці своїх працівників» [23].

Якщо показник продуктивності праці має більш загальний і універсальний характер, то показник трудомісткості може розраховуватися за окремими видами продукції (послуг) та використовуватися для розрахунків потрібної кількості робітників, виявлення конкретних резервів підвищення продуктивності праці. Достовірність розрахунків зростає за визначення повної трудомісткості (технологічної, обслуговування та управління виробництвом).

2. Показники ефективності використання основних засобів дозволяють оцінити, наскільки раціонально підприємство використовує свої активи, і як це впливає на його результативність.

«До основних показників ефективності використання основних засобів належать: фондоддача, фондомісткість, рентабельність основних засобів, фондоддача активної частини основних засобів; фондоозброєність; коефіцієнти екстенсивного та інтенсивного використання обладнання» [24].

3. Показники ефективності використання оборотних засобів дають змогу оцінити, наскільки раціонально підприємство використовує свої поточні активи, і як це впливає на його фінансову стійкість та результативність.

До основних показників ефективності використання оборотних засобів належать:

- коефіцієнт оборотності оборотних коштів показує, скільки разів за певний період (зазвичай рік) оборотні кошти перетворюються на виручку від продажів. Розраховується як співвідношення виручки від продажів до середньої вартості оборотних коштів;

- тривалість одного обороту оборотних засобів показує, скільки часу в середньому витрачають оборотні кошти на один цикл обороту. Розраховується як обернена величина коефіцієнта оборотності;

- відносне вивільнення оборотних засобів тощо.

4. Показники ефективності використання матеріальних ресурсів:

- «матеріаловіддача – це співвідношення обсягу виготовленої продукції до витрат матеріалів на її виробництво;

- матеріаломісткість – це кількість матеріалів, які витрачаються на виробництво одиниці продукції. Розраховується як співвідношення витрат матеріалів до обсягу виготовленої продукції» [24];

- коефіцієнт використання матеріалів. Розраховується як співвідношення фактичних матеріальних витрат до планових, перерахованих на фактичний обсяг випуску та асортимент продукції.

5. Показники ефективності використання фінансових ресурсів дають змогу оцінити, наскільки раціонально підприємство використовує свої кошти, і як це впливає на його фінансову стійкість, рентабельність та конкурентоспроможність.

Узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства дають уявлення про загальну результативність роботи підприємства, його фінансовий стан та ефективність використання ресурсів. Вони використовуються для оцінки динаміки розвитку підприємства, порівняння його з конкурентами та прийняття управлінських рішень [25].

Узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства подано на рисунку 1.3.

Рисунок 1.3. Узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства [25]

«Усі показники діяльності підприємства використовуються відповідно до передбачуваної мети вимірювання ефективності та напряду застосування результатів. Що стосується загальних показників, то є дві загальні та постійні цілі:

1. Визначити, оцінити та узагальнити відносну ефективність діяльності виробничих відділів та функціональних підрозділів, а потім визначити пріоритетні напрями активізації та напрями фактичної діяльності. Механізм впливу на його майбутню позитивну динаміку.

2. Порівняти ефективність, досягнуту підприємством, з конкурентами на ринку, щоб запобігти зниженню конкурентоспроможності» [26].

Зміни рівня того чи іншого показника рентабельності залежать від зміни економічних, організаційних і технічних факторів виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). «Тому в процесі аналізу прибутковості підприємства

необхідно визначити, які фактори більше впливають на збільшення чи зменшення показників та розробити відповідні заходи» [27].

Вибір показників для оцінки ефективності діяльності підприємства залежить від його специфіки, цілей та стратегії розвитку.

«Таким чином, розрахунок вищенаведених показників дозволить провести комплексну оцінку ефективності діяльності підприємства, та на цій основі – розробити напрями підвищення результативності його діяльності» [27].

Використання різних методів та підходів до оцінки ефективності дозволяє отримати більш повне уявлення про успішність діяльності підприємства та його здатність до досягнення стратегічних цілей. Такий підхід дозволяє підприємствам управляти своєю діяльністю з урахуванням різноманітних аспектів та максимізувати свій внесок у розвиток економіки та суспільства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»

2.1. Загальна характеристика підприємства та аналіз основних показників його діяльності

«ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» – це успішне підприємство з багаторічним досвідом роботи, основною цінністю якого є постійний динамічний розвиток, клієнторієнтованість та любов до того, що роблять.

У 2005 році ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» разом з партнерами побудували у Луцьку комплекс торгівлі та послуг, аналогів якого раніше у Західній Україні не існувало – перший на Волині гіпермаркет. Він створений для сім'ї, з любов'ю до кожного волинянина та гостя. Щодня працівники докладають максимум зусиль для того, щоб кожен відвідувач гіпермаркету почував себе комфортно та у безпеці. Головний принцип роботи – любов до клієнта та задоволення запиту кожного: від малечі, до дорослих» [28].

ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» є лідером ринку продажу продовольчих та не продовольчих товарів. Підприємство володіє мережею магазинів «Там Там» та «Express Там Там», має власний автопарк для доставки товарів.

ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» активно співпрацює з українськими та зарубіжними виробниками продуктів харчування.

Основні відомості про ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» зведено у таблицю 2.1.

Основні показники виробничо-господарської діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» подано у таблиці 2.2.

Як показав аналіз динаміки показників виробничо-господарської діяльності підприємства, власний капітал ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» є задовільний, що вказує на прибутковість підприємства та змогу в подальшому збільшувати обсяг власного капіталу для ефективної діяльності підприємства.

Таблиця 2.1. – Основні відомості про ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД»

Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД»
Скорочена назва	ТОВ «КОНТИНІУМ –ТРЕЙД»
Код ЄДРПОУ	33170637
Форма власності	приватне
Юридична адреса	проспект Соборності, буд. 43 м. Луцьк, Волинська обл.
Дата реєстрації	29.10.2004 р.
Розмір статутного капіталу	37739 345,35 грн.
Уповноважена особа	Кульбачинський Віктор Петрович
Види діяльності	47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування 56.30 Обслуговування напоями 73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки
Контактна інформація	+380332785101 +380332785102

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «КОНТИНІУМ –ТРЕЙД» з 2021 року до 2023 року значно зріс, це свідчить про те, що підприємство активно співпрацює з клієнтами, займається маркетинговою діяльністю, тим самим збільшує попит на продукцію та частку ринку. У 2022 році чистий дохід зріс на 163575 тис. грн (32,2%) у порівнянні з 2021 роком, а у 2023 році зріс на 150356 тис. грн (22,4%) в порівнянні з 2022 роком.

Собівартість реалізованої продукції має тенденцію до росту. Це свідчить про те, що відбулася зміна договірних цін з клієнтами та впливом індексу цін. У 2022 році собівартість реалізованої продукції збільшилася на 15330 тис. грн, що на 34,3 % більше ніж у 2021 році. У 2023 році собівартість реалізованої продукції зросла на 91116 тис. грн (15,2%) у порівнянні з 2022 роком.

Таблиця 2.2. – Основні показники діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» за 2021–2023 роки

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2022 р. / 2021 р.	2023 р. / 2022 р.	2022 р. / 2021 р.	2023 р. / 2022 р.
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	508078	671653	822009	163575	150356	32,2	22,4
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	446639	599939	691055	153300	91116	34,3	15,2
3. Валовий прибуток, тис. грн.	61439	71714	130954	10275	59240	16,7	82,6
4. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-1981	-2626	2041	-645	4667	32,6	-177,7
5. Фонд оплати праці, тис. грн.	17755	28321	28034	10566	-287	59,5	-1,0
6. Середньооблікова чисельність, чол.	374	348	342	-26	-6	-7,0	-1,7
7. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	49791	36340,5	24825,5	-13451	-11515	-27,0	-31,7
8. Вартість оборотних коштів підприємства, тис. грн.	100119	130456	157938	30337,0	27482	30,3	21,1
9. Продуктивність праці, тис. грн / чол.	1358,5	1930,0	2403,5	572	473,5	42,1	24,5
10. Матеріальні витрати, тис. грн.	65387	69487	75404	4400	5917	6,3	8,5
11. Матеріаловіддача, грн / грн.	7,8	9,7	10,9	1,9	1,2	22,4	12,4
12. Фондовіддача основних засобів, грн / грн.	10,2	18,5	33,1	8,3	14,6	81,4	78,9
13. Фондомісткість, грн /грн	0,09	0,05	0,03	-0,04	-0,02	-44,4	-40,0
14. Фондоозброєність, тис. грн /чол.	133,1	104,4	72,6	-28,7	-31,8	-21,6	-30,5
15. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, тис. грн.	3492	16074	35839	12582,0	19765	360,3	123,0

На підставі збільшення собівартості реалізованої продукції та чистого доходу від реалізації продукції, зріс і чистий прибуток. У 2022 році чистий прибуток зріс на 645 тис. грн (32,6%) у порівнянні з 2021 роком. У 2023 році чистий прибуток збільшився на 5115 тис. грн (194,8%) у порівнянні з 2022 роком.

Середньоспискова чисельність працюючих ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» має тенденцію до зменшення. У 2022 році даний показник зменшився на 26 осіб (7%) в порівнянні з 2021 роком, а у 2023 році звільнилося з підприємства 6 осіб.

Фонд оплати праці у 2022 році зріс на 10566 тис. грн (59,5%), а у 2023 році зменшився на 287 тис. грн (1%) порівняно із попередніми роками.

Середньорічна вартість основних засобів зменшувалася протягом 2021–2023 років та спричинила зростання показника фондоддачі. Так, у 2022 році фондоддача основних засобів становила 18,5 тис. грн, що на 8,3% більше за попередній рік, а у 2023 році – 33,1 тис. грн, що на 78,9% більше за 2022 рік.

Вартість оборотних коштів підприємства протягом аналізованих років зростає. Найбільший ріст спостерігається у 2023 році. У 2022 році вартість оборотних коштів підприємства зросла на 30337,0 тис. грн (30,3%), порівняно з 2021 роком. У 2023 році даний показник зріс на 27482 тис. грн (21,1%) порівняно з 2022 роком. Причиною росту є збільшення суми дебіторської заборгованості та суми виробничих запасів.

Продуктивність праці працівника протягом 2021-2023 років збільшується. В 2022 році продуктивність праці зросла на 572 тис. грн (42,1%) в порівнянні з 2021 роком, а у 2023 році на 473,5 тис. грн (24,5%) у порівнянні з 2022 роком. Збільшення даного показника свідчить про зростання обсягу реалізованої продукції.

Матеріаловіддача підприємства має нестабільну динаміку. У 2022 році матеріаловіддача становила 9,7 грн/грн, а у 2023 році зросла на 1,2 грн/грн порівняно з 2022 роком. Це означає, що у 2022 році на 1 гривню матеріальних витрат припадає 9,7 гривень реалізованої продукції, у 2023 році на 1 гривню матеріальних витрат припадає 10,9 гривні реалізованої продукції.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» протягом аналізованих років зростає. В 2022 році даний показник зріс на

12582,0 тис. грн (360,3%) в порівнянні з 2021 роком. У 2023 році дебіторська заборгованість зросла на 19765 тис. грн (123,0%) порівняно із попереднім роком. Це свідчить про зростання суми, яка нараховується підприємству за товари або послуги, продані в кредит.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги підприємства коливається. У 2022 році даний показник зріс в порівнянні з 2021 роком на 79083 тис. грн (71,6%), а у 2023 році порівняно з 2022 роком він зріс на 31590 тис. грн (16,7%). Це свідчить про значний ріст зобов'язань підприємства у вартісному виразі перед іншими фізичними та юридичними особами, які повинні бути погашені в певний термін.

Отже, проаналізувавши основні показники діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» за 2021–2023 роки, можна стверджувати, що підприємство має значні запаси власних ресурсів, що забезпечує підприємству фінансову незалежність. Ріст валового прибутку пояснюється значним зростанням чистої виручки від реалізації товарів, робіт, послуг. Підвищення продуктивності праці є позитивним, оскільки, чисельність персоналу зменшилася, але обсяги виробництва при цьому не скоротилися. Зріс обсяг матеріальних витрат, який пояснюється зростанням постійних витрат на одиницю продукції. Фондовіддача зростає, оскільки і обсяг продукції, і середньорічна вартість основних засобів теж зросли.

2.2. Аналіз частковий показників ефективності діяльності підприємства

Аналіз часткових показників ефективності діяльності підприємства дає змогу детально оцінити різні аспекти роботи підприємства, виявити сильні та слабкі сторони, а також розробити план оптимізації та покращення.

Основні групи часткових показників: основні засоби, персонал, оборотні кошти, матеріальні ресурси, фінансові ресурси. Проведемо детальний та комплексний аналіз вищенаведених груп.

Аналіз ефективності використання основних засобів

Основні засоби відіграють важливу роль у діяльності підприємства, впливаючи на його ефективність та конкурентоспроможність.

«Основні засоби – це засоби праці, що беруть участь у виробництві тривалий час (більше 365 днів), не змінюють своєї речовинної форми та переносять свою вартість на готову продукцію частинами, по мірі їх зносу (шляхом амортизаційних відрахувань). До основних засобів відносять засоби праці, які беруть участь у процесі виробництва (будівлі, споруди, робочі машини та обладнання, транспортні засоби та інші основні засоби, що діють у сфері матеріального виробництва)» [27; 33].

«Під час аналізу стану та ефективності використання основних засобів підприємства слід звернути увагу на динамізм структури активів і пасивів, структуру та рух основних засобів, динаміку показників руху, технічного стану та ефективності використання основних засобів. Адже у сукупності представлені показники сигналізують про наявність потенційних можливостей підприємства щодо подальшого нарощування обсягів виробництва та реалізації продукції, або навпаки, дозволяють встановити причини їхнього падіння» [34].

Динаміку та структуру активів підприємства за 2021–2023 роки наведемо у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3. – Динаміка та структура активів ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»

Показник	Значення			Питома вага, %		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Всього необоротні активи, тис. грн.	48233	37377	25122	30,5	22,3	13,7
Всього оборотні активи, тис. грн.	109731	130456	157938	69,5	77,7	86,3
Всього активи, тис. грн.	157964	167833	183060	100	100	100

З таблиці 2.3 можемо побачити, що ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» має оптимальне співвідношення оборотних та необоротних активів (30,5:69,5 – 13,7:86,3) та позитивну динаміку активів протягом 2021–2023 років. Можна вважати, що підприємство активно інвестує в розвиток своєї основної діяльності,

збільшуючи обсяги основних засобів, а також звертає увагу на різні категорії активів в залежності від їх важливості для виробничого процесу.

Розрахуємо показники руху та технічного стану основних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» за період 2021–2023 років та зведемо у таблицю 2.4.

Таблиця 2.4. – Показники руху та технічного стану основних засобів
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2022 р. / 2021р.	2023 р. / 2022 р.
k оновлення	0,16	0,08	0,29	-0,08	0,21
k вибуття	-	0,08	0,002	-	-0,08
k приросту	0,19	0,0003	0,41	-0,19	0,409
k зносу	0,6	0,68	0,58	0,08	-0,1
k придатності	0,4	0,32	0,42	-0,08	0,1

Коефіцієнт оновлення основних засобів на підприємстві показує інтенсивність введення основних засобів в дію. В 2023 році цей коефіцієнт є найвищим – 0,29, що свідчить про активне введення підприємством у виробничий процес обладнання. У 2022 році цей показник мав найменше значення – 0,08, що на 0,08 пункти менше за показник у 2021 році. Це свідчить про малу частку введення обладнання на підприємство.

Коефіцієнт вибуття у 2022 році має найбільше значення протягом аналізованих років, що пояснюється великою часткою виведеного обладнання з виробництва в результаті спрацювання чи поломки. Коефіцієнт зносу основних засобів має найбільше значення у 2022 році, тобто в цьому році найбільший рівень зносу основних засобів, але у 2023 році цей показник зменшився на 0,1 пункти.

Коефіцієнт придатності основних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» у 2022 році становить 0,32, що на 0,08 пункти менше від попереднього року, це означає що велика частка основних засобів, що знаходяться на балансі підприємства є непридатними для використання у виробничому процесі, проте у

2023 році цей показник збільшився на 0,1 пункти, що пояснюється збільшенням балансової вартості підприємства завдяки введенню нового обладнання.

«Фондовіддача – це відношення обсягу промислової продукції до середньорічної вартості основних засобів підприємств. Цей показник показує, скільки вироблено продукції в розрахунку на 1 гривню вартості основних засобів» [30].

«Фондомісткість – показник, зворотний фондівіддачі. Він відображає потребу в основних засобах і характеризує вартість основних засобів, що припадають на одиницю вартості продукції» [31].

Основні показники ефективності використання основних засобів відображено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5. – Показники ефективності використання основних засобів підприємства протягом 2021–2023 років

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	Абсолютне		Відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Обсяг реалізованої продукції, тис. грн.	508078	671653	822009	163575	150356	32,2	22,4
Середньорічна вартість основних засобів тис. грн	49791	36340,5	24825,5	-13450,5	-11515	-27,0	-31,7
Середньооблікова чисельність персоналу, осіб	374	348	342	-26	-6	-7	-1,7
Фондовіддача, грн. / грн	10,2	18,5	33,1	8,3	14,6	81,4	78,9
Фондомісткість, грн. / грн	0,09	0,05	0,03	-0,04	-0,02	-44,4	-40,0
Фондоозброєність, тис. грн / чол.	133,1	104,4	72,6	-28,7	-31,8	-21,6	-30,5
Рентабельність основних засобів, %	-4	-7,2	8,2	-3,2	15,4	-	-

За даними таблиці 2.5, показники ефективності використання основних засобів підприємства характеризуються нестабільною динамікою. Абсолютне збільшення обсягу реалізованої продукції у 2022 році становило 163578 тис. грн (32,2%), а у 2023 році – 150350 тис. грн (22,4%).

Спостерігається щорічне зниження середньорічної вартості основних засобів підприємства. У 2022 році середньорічна вартість основних засобів зменшилася на 27,0%, а у 2023 році на 31,7%, порівняно із попередніми періодами.

Фондовіддача основних засобів зросла у 2022 році на 81,4% в порівнянні з 2021 роком та у 2023 році збільшилася на 78,9% в порівнянні з 2022 роком. Це свідчить про те, що підприємство ефективніше використовує основні засоби.

Фондоозброєність у 2022 році зменшилась на 28,7 тис. грн / чол (21,6%), порівняно з 2021 роком, а у 2023 році становила 72,6 тис. грн / чол, що на 31,8 тис. грн / чол (30,5%) менше ніж у 2022 році.

В 2021–2022 роках показник рентабельність основних засобів підприємства є негативним, що спричинено збитковістю підприємства. Даний показник суттєво покращився у 2023 році, та становив 8,2%. Це свідчить про те, що підприємство стає більш ефективним у використанні своїх основних засобів.

Позитивна динаміка рентабельності основних засобів є сприятливим фактором для розвитку підприємства і може свідчити про його стійкість до негативних впливів зовнішнього середовища. Отже, незважаючи на зниження середньорічної вартості основних засобів, підприємство змогло збільшити обсяг реалізованої продукції та значно підвищити ефективність використання основних засобів.

Аналіз ефективності використання оборотних засобів підприємства

Аналіз ефективності використання оборотних засобів дає змогу оцінити, наскільки раціонально підприємство використовує свої поточні активи, і як це впливає на його фінансову стійкість та результативність.

Проаналізуємо ефективність використання оборотних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ ТРЕЙД» за 2021–2023 роки (табл. 2.6).

Згідно даних таблиці, найвищий показник оборотності оборотних коштів у 2022 році (5,8), найнижчий у 2021 році (4,8). Тривалість одного обороту оборотних засобів у 2022 році зменшилась на 12,7 днів (16,9%), а у 2023 році зросла на 1,4 дні (2,2%).

Таблиця 2.6. – Оборотність оборотних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ ТРЕЙД»

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення			
				Абсолютне		Відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Виручка від реалізації (без ПДВ), тис. грн.	508078	671653	822009	163575	150356	32,2	22,4
2. Кількість днів аналізованого періоду	365	365	365	0	0	0	0
3. Одноденна виручка, тис. грн.	1392,0	1840,1	2252,1	448,2	411,9	32,2	22,4
4. Середній залишок оборотних засобів, тис. грн.	104943	115288	144197	10345	28909	9,9	25,1
5. Оборотність оборотних засобів (тривалість одного обороту), днів (п.4×п.2/п.1)	75,4	62,7	64,0	-12,7	1,4	-16,9	2,2
6. Коефіцієнт оборотності оборотних засобів (п.1/п.4)	4,8	5,8	5,7	1,0	-0,1	20,3	-2,2
7. Коефіцієнт завантаження засобів в обороті (п.4/п.1)	0,21	0,17	0,18	-0,03	0,00	-16,90	2,20

Коефіцієнт завантаження засобів в обороті має нестабільну динаміку. У 2021 році для отримання 1 грн виручки витрачалась 21 коп. оборотних засобів, у 2022 році – 17 коп., а у 2023 році – 10 коп.

Динаміка коефіцієнта оборотності оборотних засобів підприємства подана на рисунку 2.1.

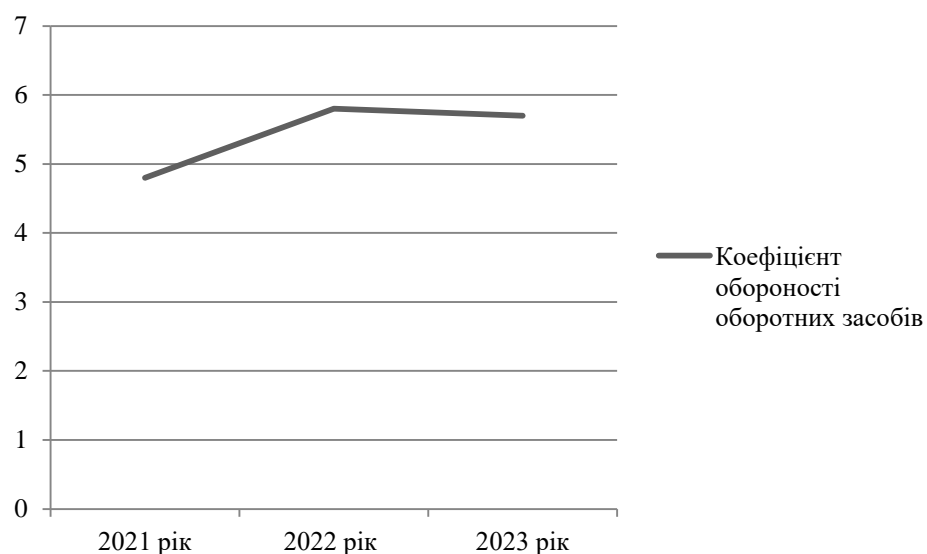

Рисунок 2.1. Динаміка коефіцієнта оборотності оборотних засобів

Проведемо факторний аналіз коефіцієнта оборотності оборотних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ ТРЕЙД» за 2021–2023 роки (табл. 2.7)

Таблиця 2.7. – Вихідні дані для проведення факторного аналізу коефіцієнта оборотності оборотних засобів підприємства

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення					
				(+; -)		% (темп росту)		% (темп приросту)	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Виручка від реалізації (без ПДВ), тис. грн	508078	671653	822009	163575	150356	132,2	122,4	32,2	22,4
2. Середній залишок оборотних засобів, тис. грн.	104943	115288	144197	10345	28909	109,9	125,1	9,9	25,1
3. Коефіцієнт оборотності оборотних засобів (п.1/п.4)	4,8	5,8	5,7	1,0	-0,1	120,3	97,8	20,3	-2,2

Рівень впливу факторів на коефіцієнт оборотності оборотних засобів відображено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8. – Розрахунок впливу факторів на зміну коефіцієнта оборотності оборотних засобів прийомом ланцюгових підстановок

Підстановка	Виручка від реалізації (без ПДВ)		Середній залишок оборотних засобів		Результуючий показник -- коефіцієнт оборотності оборотних засобів		Рівень впливу фактора	
	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
0	508078	671653	104943	115288	4,84	5,83	0,00	0,00
1	671653	822009	104943	115288	6,40	7,13	1,56	1,30
2	671653	822009	115288	144197	5,83	5,70	-0,57	-1,43
Сумарний вплив фактора							0,98	-0,13

Згідно проведених розрахунків, у 2022 році в порівнянні з 2021 роком коефіцієнт оборотності оборотних засобів підприємства зріс на 0,98. Дані зміни відбулися за рахунок: росту виручки від реалізації на 163575 тис. грн, що сприяло росту коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 1,56 пунктів; зростання

середнього залишку оборотних засобів на 10345 тис. грн, що спричинило зменшення коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 0,57 пунктів.

У 2023 році в порівнянні з 2022 роком коефіцієнт оборотності оборотних засобів підприємства зменшився на 0,13 пунктів. Дані зміни відбулися за рахунок: росту виручки від реалізації на 150356 тис. грн, що сприяло збільшенню коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 1,3 пункти; зростання середнього залишку оборотних засобів на 28909 тис. грн, що спричинило зменшення коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 0,13.

Аналіз ефективності використання персоналу підприємства

Рівень забезпеченості підприємства персоналом та продуктивність праці мають значний вплив на ефективність діяльності підприємства. Чим ефективніше використовуються персонал, тим вища продуктивність праці, краща якість продукції та послуг, більша конкурентоспроможність підприємства.

Аналіз забезпеченості підприємства персоналом – це комплексне дослідження, яке дозволяє визначити відповідність кількісного та якісного складу працівників потребам виробництва та завданням розвитку підприємства.

Основні показники забезпеченості та структури персоналу підприємства наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9. – Аналіз забезпеченості та структури персоналу підприємства

Категорії персоналу	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	осіб	питома вага %	осіб	питома вага %	осіб	питома вага %
Усього персоналу у т.ч.:	374	100	348	100	342	100
Працівники основної діяльності із них:	358	95,7	334	96,0	328	95,9
робітники	275	76,8	256	76,6	253	77,1
службовці у т.ч.:	83	23,2	78	23,4	75	22,9
керівники	18	21,7	17	21,8	15	20,0
спеціалісти	65	78,3	61	78,2	60	80,0
Непромисловий персонал	16	4,3	14	4,0	14	4,1

Отже, загальна кількість персоналу підприємства зменшилась з 374 осіб у 2021 році до 348 осіб у 2023 році. Протягом досліджуваного періоду питома вага працівників основної діяльності становила 95,7-96,0%.

Чисельність непромислового персоналу у 2022 році зменшилася на 2 особи, порівняно із 2021 роком. У 2023 році чисельність непромислового персоналу не змінилася, порівняно із попереднім періодом.

Робітники є найчисельнішою групою серед працівників основної діяльності. Їхня питома вага становила у 2021 році – 76,8%, у 2022 році – 76,6%, а у 2023 році – 77,1%.

Чисельність службовців зменшується з 83 осіб у 2021 році до 75 осіб у 2023 році. Чисельність керівників зменшилась з 18 осіб у 2021 році до 15 осіб у 2023 році, що свідчить про стратегічні зміни в управлінні та розширення діяльності підприємства.

Чисельність спеціалістів зменшилася протягом аналізованого періоду, що є результатом оптимізації процесів та автоматизації функцій.

«Плинність кадрів, залежно від масштабності цього процесу, може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Повна відсутність руху персоналу для підприємства загрожує ситуацією «застою», а підвищена плинність знижує укомплектованість місць, продуктивність праці та імідж роботодавця» [34].

Аналіз руху персоналу підприємства подано у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10. – Аналіз руху персоналу підприємства

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення			
				абсолютне		відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Середньоспискова чисельність працівників, осіб	374	348	342	-26	-6	-7,0	-1,7
Прийнято на роботу нових працівників протягом року	15	16	22	1	6	6,7	37,5
Вибуло працівників у т.ч з причин:	41	22	25	-19	3	-46,3	13,6
а) з власного бажання звільнено за прогул та інші порушення трудової дисципліни невідповідальність на займаній посаді	5	3	5	-2	2	-40,0	66,7

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	4	5	6	7	8
б) з інших причин передбачених законом	36	19	20	-17,0	1	-47,2	5,3
Коефіцієнт обороту з прийняття, %	4,0	4,6	6,4	0,6	1,8	-	-
Коефіцієнт обороту зі звільнення, %	11,0	6,3	7,3	-4,6	1,0	-	-
Коефіцієнт плинності кадрів, %	1,3	0,9	1,5	-0,5	0,6	-	-
Коефіцієнт загального обороту, %	15,0	10,9	13,7	-4,1	2,8	-	-

Впродовж аналізованого періоду кадрова ситуація на підприємстві була досить нестабільною. Кількість прийнятих на роботу нових працівників зростає. Це свідчить про стратегічні плани підприємства щодо розвитку та розширення бізнесу.

Разом із збільшенням найму нового персоналу, відбувається зміна кількості працівників, які вибувають з підприємства. У 2022 році вибуло із ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» 22 особи, а у 2023 році 25 осіб.

Коефіцієнт обороту з прийняття збільшився з 4,0% у 2021 році до 6,4% у 2023 році. Коефіцієнт обороту зі звільнення зменшився у 2022 році на 4,6%, а у 2023 році зріс на 1%, порівняно із попереднім періодом.

Отже, підприємство активно розвивається та залучає новий персонал, але стикається з проблемою втрати працівників. Для подальшого збереження стабільності та ефективності роботи необхідно приділити увагу стратегії збереження та управління персоналом.

Необхідно відмітити, що особливу увагу слід звертати на плинність кадрів, вона знижує продуктивність праці персоналу підприємства. Для того, щоб розробити заходи, спрямовані на закріплення персоналу, необхідно проаналізувати конкретні причини звільнень з власного бажання (складні умови праці, низька заробітна плата, незадовільні перспективи службового зростання, незадоволення професією, незадовільний моральний клімат у колективі) та порушень трудової дисципліни.

На наступному етапі аналізу потрібно оцінити ефективність використання робочого часу персоналом підприємства, перевірити обґрунтованість виробничих

програм (завдань), рівень їх виконання, виявити непродуктивні витрати робочого часу, встановити їх причини.

Аналіз використання робочого часу персоналу підприємства подано у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11. – Аналіз використання робочого часу
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» 2021–2023 роки

Показник	Роки			Відхилення (+, -)	
	2021	2022	2023	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Середньооблікова чисельність працівників, чол	374	348	342	-26	-6
Відпрацьовано одним працівником					
- днів	250	257	260	-1	111
- годин	2000	2056	2080	-8	24
Середня тривалість робочого дня, год.	8	8	8	-	-
Фонд робочого часу, тис. год.	748	715,5	711,4	-32,5	-4,1

У 2021 році працівниками підприємства відпрацьовано 250 днів, а у 2023 році – 260 днів. Це свідчить про збільшення числа робочих днів на 10 днів. Кількість відпрацьованих годин одним працівником щороку зростає. Середня тривалість робочого дня залишилася стабільною – 8 годин.

Фонд робочого часу у 2021 році становив 748 тис. год, у 2022 році – 715,5 тис. год, а у 2023 році – 711,4 тис. год. Це відбулося у результаті зменшення середньооблікової чисельності персоналу та зростання кількості днів відпрацьованих одним працівником.

«Продуктивність праці як економічна категорія характеризує ефективність використання робочої сили і в загальному випадку відображає кількість споживної вартості, створеної за одиницю часу (виробіток) або витрати робочого часу на виробництво одиниці споживчої вартості (трудомісткість). На практиці продуктивність праці визначається як виробництво продукції в розрахунку на одного працівника основної діяльності» [15].

Аналіз продуктивності праці на підприємстві подано у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12. – Аналіз продуктивності праці на підприємстві

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення			
				абсолютне		відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Обсяг товарної продукції, тис. грн	508078	671653	822009	163 575	150356	32,2	22,4
Середньоспискова чисельність персоналу, чол.	374	348	342	-26,0	-6	-7,0	-1,7
Продуктивність праці, тис. грн /чол.	1358,5	1930,0	2403,5	572,5	473,5	42,1	24,5

У 2022 році продуктивність праці зросла на 42,1%, що у вартісному виразі становить 572,5 тис. грн / чол. У 2023 році показник продуктивності праці збільшився на 24,5% (473,5 тис. грн / чол.), внаслідок росту обсягу товарної продукції та зменшення чисельності працівників. Найвища продуктивність продуктивності праці спостерігається у 2023 році – 2403,5 тис. грн / чол.

Динаміка продуктивності праці персоналу ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» за 2021–2023 роки подана на рисунку 2.2.

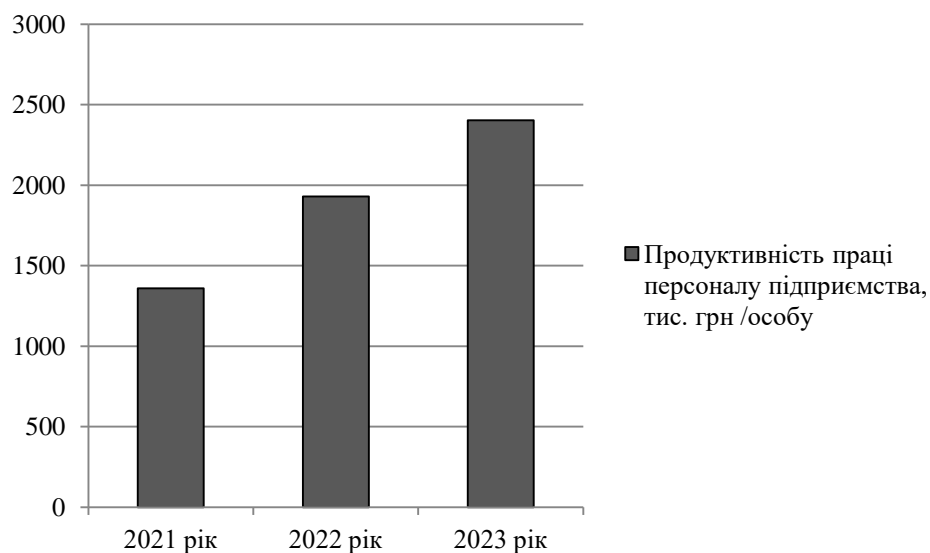

Рисунок 2.2. Динаміка продуктивності праці персоналу підприємства

«Проведення факторного аналізу продуктивності праці дозволить виявити, які саме тенденції розвитку в розрізі значень та динаміки основних показників діяльності підприємства були найбільшими детермінантами змін» [32].

Вихідні дані проведення факторного аналізу продуктивності праці подано у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13. – Вихідні дані проведення факторного аналізу продуктивності праці

Показники	2021 р.	2023 р.	Відхилення		
			абсолютне	% (темپ росту)	% (темپ приросту)
Обсяг випуску продукції, тис. грн	508078	822009	313931	161,8	61,8
Чисельність персоналу, осіб	374	342	-32	-91,4	-8,6
Продуктивність праці, тис. грн/осіб	1358,5	2403,5	1045	176,9	76,9

Розрахунок впливу факторів на зміну продуктивності праці методом ланцюгових підстановок наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14. – Розрахунок впливу факторів на зміну продуктивності праці методом ланцюгових підстановок

Підстановка	Обсяг випуску продукції (x_1)	Чисельність персоналу (x_2)	Результативний показник – продуктивності праці	Рівень фактора
0	508078	374	1358,5	0
1	822009	374	2197,9	839,4
2	822009	342	2403,5	205,6
Сумарний вплив факторів				1045,0

Отже, у 2023 році продуктивність праці зросла на 1045,0 тис. грн / чол за рахунок впливу таких факторів: зростання обсягу випуску продукції на 313931 тис. грн (61,8%), що призвело до зростання продуктивності праці на 839,4 тис. грн / чол.; зменшення кількості працівників на 32 особи (8,6%).

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів

Ефективність використання матеріальних ресурсів є важливою характеристикою діяльності підприємства. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів допомагає зрозуміти, як можна зменшити витрати та вартість виготовленої продукції. Це дозволяє оптимізувати виробничий процес, підвищити прибутковість підприємства та забезпечити конкурентну перевагу на ринку. Завдяки аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів,

підприємство може приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на підвищення продуктивності та оптимізацію його діяльності в цілому. Такий підхід дозволяє ефективно використовувати наявні ресурси та забезпечує стає функціонування підприємства в умовах постійних змін на ринку.

«Матеріаломісткість продукції – вартісний показник, що відображає рівень матеріальних затрат на кожну гривню товарної продукції. Матеріаломісткість продукції розраховується як відношення суми всіх матеріальних витрат до вартості товарної продукції» [32].

Розглянемо динаміку рівня і складу операційних витрат підприємства (табл. 2.15).

Таблиця 2.15. – Аналіз елементів операційних витрат та собівартості реалізованої продукції

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	абсолютне		відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Операційні витрати, тис. грн. в. т.ч. за елементами операційних витрат:	144967	162403	136334	17436	-26069	12,0	-16,1
1. Матеріальні затрати, тис. грн.	65387	69487	75404	4100	5917	6,3	8,5
2. Витрати на оплату праці, тис. грн.	17755	28321	28034	10566	-287	59,5	-1,0
3. Відрахування на соціальні заходи, тис. грн.	3974	5784	6094	1810	310	45,5	5,4
4. Амортизація, тис. грн.	13052	14582	16465	1530	1883	11,7	12,9
5. Інші операційні витрати, тис. грн.	44799	44229	10337	-570	-33892	-1,3	-76,6
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	446639	599939	691055	153300	91116	34,3	15,2

У 2022 році операційні витрати підприємства зросли на 17436 тис. грн (12,0%), а у 2023 році зменшилися на 26069 тис. грн (16,1%). Обсяги матеріальних витрат у 2022 році підвищилися на 6,3%, а у 2023 році – на 8,5%, що зумовлено зростанням матеріаломісткості продукції підприємства.

Питома вага матеріальних витрат у операційних витратах ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» становила: 45,1% (2021 р.); 42,8% (2022 р.) та 55,3% (2023 р.).

Аналіз рівня ефективності використання матеріальних ресурсів наведено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16. – Аналіз рівня ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	абсолютне		відносне	
				2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Товарна продукція, тис. грн	508078	671653	822009	163575	150356	32,19	22,39
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	446639	599939	691055	153300	91116	34,32	15,19
Матеріальні витрати за період, тис. грн.	65387	69487	75404	4100	5917	6,27	8,52
Матеріаломісткість товарної продукції, грн/грн	0,13	0,10	0,09	-0,03	-0,01	-19,61	-11,33
Матеріаловіддача, грн/грн	7,77	9,67	10,90	1,90	1,24	24,39	12,78
Питома вага матеріальних витрат в собівартості продукції, %	14,64	11,58	10,91	-3,06	-0,67	-	-

За даними таблиці 2.16, спостерігаємо, що матеріаловіддача щороку зростає, в 2021 році становила 7,77, що означає те, що з 1 грн матеріалів можна виробити продукцію на 7,77 грн. У 2022 році показник матеріаловіддачі зріс на 24,39% і становив 9,67 грн/грн. У 2023 році показник матеріаловіддачі зростає на 12,78% і становить 10,9 грн/грн.

Питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції протягом досліджуваного періоду зменшується: у 2022 році на 3,06%, а у 2023 році на 0,67%.

Проаналізуємо відповідність між темпами зростання матеріальних і операційних витрат, а також виручки від реалізації продукції на ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» за 2021–2023 роки (табл. 2.17).

Таблиця 2.17. – Аналіз відповідності між темпами росту матеріальних і операційних витрат на ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД»

Показник	Роки		Зміна (+/-)
	2022	2023	
1. Індекс зміни операційних витрат	1,12	0,84	-0,28
2. Індекс зміни матеріальних витрат	1,06	1,09	0,02
3. Індекс зміни чистої виручки	1,32	1,22	-0,10
4. Індекс зміни матеріаломісткості	0,80	0,89	0,08
5. Співвідношення темпів росту матеріальних витрат і операційних витрат (п. 2/п. 1)	0,95	1,29	0,34
6. Коефіцієнт випередження темпів зростання чистої виручки порівняно з ростом операційних витрат (п. 3/п. 1)	1,18	1,46	0,28
7. Коефіцієнт випередження темпів зростання чистої виручки порівняно з ростом матеріальних витрат (п. 3/п. 2)	1,24	1,13	-0,12

Індекс зміни операційних витрат у 2023 році порівняно з 2022 роком зменшився на 0,28 пунктів і становив 1,12 у 2022 році та 0,84 у 2023 році. При цьому, індекс зміни матеріальних витрат становив 1,06 у 2022 році та 1,09 у 2023 році. Позитивним моментом у діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» було те, що темпи зростання чистої виручки випереджали темпи росту матеріальних витрат та темпи росту операційних витрат.

Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Ефективність використання фінансових ресурсів є одним із ключових факторів, що визначають фінансову стійкість та конкурентоспроможність підприємства. За допомогою комплексного аналізу можна оцінити, наскільки раціонально та економно використовуються фінансові ресурси, а також виявити резерви для їх оптимізації.

Наступний етап комплексного дослідження ефективності діяльності підприємства – аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» зведено у таблицю 2.18.

Таблиця 2.18. – Аналіз фінансових результатів діяльності
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» за 2021–2023 роки

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне		відносне %	
	2021	2022	2023	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2022 р./ 2021р.	2023 р./ 2022 р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	508078	671653	822009	163575	150356	32,2	22,4
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	446639	599939	691055	153300	91116	34,3	15,2
Валовий прибуток, тис. грн.	61439	71714	130954	10275	59240	16,7	82,6
Інші операційні доходи, тис. грн.	2435	35624	7053	33189	-28571	1363	-80,2
Адміністративні витрати, тис. грн.	9970	10771	11303	801	532	8,0	4,9
Витрати на збут, тис. грн	64283	90591	92789	26308	2198	40,9	2,4
Інші операційні витрати, тис. грн.	5401	8197	10337	2796	2140	51,8	26,1
Чистий фінансовий результат (прибуток / збиток), тис. грн.	-1981	-2626	2041	-645	4667	-32,6	-177,7

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства у 2021–2023 роках показує зростання обсягів чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, собівартості реалізованої продукції, валового прибутку, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат.

Чистий дохід підприємства з кожним роком зростає і становить: у 2022 році – 671653 тис. грн. що на 32,2% більше за 2021 рік; у 2023 році – зріс на 22,4% і становив 822009 тис. грн.

У 2022 році собівартість реалізованої продукції зросла на 153300 тис. грн (34,3%) в порівнянні з 2021 роком, натомість у 2023 році збільшилася на 91116 тис. грн (15,2%) порівняно з 2022 роком.

На підприємстві спостерігається щорічне зростання валового прибутку, де у 2022 році він зріс на 16,7%; у 2023 році на 82,6%.

Протягом 2021–2022 років підприємство є збитковим. У 2021 році розмір збитку становить 198 тис. грн, а у 2022 році він зріс до 2626 тис. грн. У 2023 році підприємство отримало прибуток у розмірі 2041 тис. грн.

2.3. Аналіз та оцінка узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства

Аналіз та оцінка узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства дозволяє комплексно оцінити його фінансовий стан, результативність роботи та ділову активність.

Аналіз рентабельності діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» за 2021–2023 роки подано у таблиці 2.19.

Таблиця 2.19. – Аналіз показників рентабельності
ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД»

Показники	Роки			Відхилення (+; -)	
	2021	2022	2023	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	508078	6716523	822009	163575	150356
Валовий прибуток (+), збиток (-) підприємства, тис. грн	61439	71714	130954	10275	59240
Чистий прибуток (+), збиток (-) підприємства, тис. грн.	-1981	-2626	2041	-645	4667
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	49791	36340,5	24825,5	-13450,5	-11515
Середні залишки оборотних засобів, тис. грн	104943	115288	144197	10345	28909
Середньорічна вартість виробничих засобів, тис. грн.	154734	151629	169023	-3105,5	17394
Чистий прибуток на 1 грн реалізованої продукції, к.	-0,39	-0,39	0,25	0	0,64
Рівень рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за валовим прибутком, %	39,71	47,30	77,48	7,59	30,18
Рівень рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за чистим прибутком, %	-0,02	-0,02	0,01	0	0,04
Реалізація продукції на 1 грн виробничих засобів, % (рентабельність реалізації)	328,36	442,96	486,33	114,60	43,37
Рентабельність продукції (коефіцієнт комерційної рентабельності) за валовим прибутком, %	0,14	0,12	0,19	-0,02	0,07
Рентабельність продукції (коефіцієнт комерційної рентабельності) за чистим прибутком, %	-0,44	-0,44	0,30	0,01	0,73

Продовження таблиці 2.19

1	2	3	4	5	6
Чиста рентабельність активів, %	-1,34	-1,57	1,11	-0,23	2,68
Рентабельність реалізації продукції за валовим прибутком, %	12,09	10,68	15,93	-1,42	5,25
Чиста рентабельність реалізації продукції, %	-0,39	-0,39	0,25	0	0,64

Аналіз даних таблиці 2.19 засвідчив, що у 2021–2022 роках ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» було збитковим, проте ефективність діяльності підприємства у 2023 році зросла. Відповідно, відбувся ріст рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за валовим прибутком; рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за чистим прибутком; рентабельності реалізації; рентабельності продукції за валовим прибутком; рентабельності продукції за чистим прибутком; чистої рентабельності активів; рентабельності реалізації продукції за валовим прибутком; чистої рентабельності реалізації продукції.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Підвищення ефективності діяльності підприємства дозволяє підвищити якість виробництва товарів або послуг, зменшити витрати, покращити конкурентоспроможність на ринку, залучати більше клієнтів та бізнес-партнерів, забезпечувати стале зростання прибутків та розвивати підприємство в цілому.

У роботі наведено основні категорії, які пов'язані з поняттям «ефективність»: «результат діяльності» та «ефект».

Аналіз літературних джерел щодо сутності поняття «ефективність діяльності підприємства» дозволив нам виділити три підходи до його трактування: класичний; «витрати-випуск», «максимальний результат за мінімальних витрат».

Представники класичного підходу розглядають ефективність як методологію, яка ґрунтується на принципах раціональності, логіки та емпіричного дослідження. Згідно підходу «витрати-випуск», ефективність визначається як співвідношення між обсягом випуску продукції та обсягом витрат ресурсів, необхідних для її виробництва. Підхід «максимальний результат за мінімальних витрат» передбачає зосередження зусиль на досягненні успіху шляхом оптимізації ресурсів та зусиль, щоб забезпечити оптимальний результат.

Ефективність діяльності підприємства – це показник того, наскільки успішно підприємство використовує власні ресурси для досягнення поставлених цілей. Чим вищим є рівень ефективності, тим успішніше функціонує підприємство.

Встановлено, що класифікація ефективності діяльності підприємства важлива для підприємства з багатьох причин. По-перше, вона допомагає керівникам і аналітикам зрозуміти, наскільки успішно працює підприємство порівняно з конкурентами і відстежити тенденції в його розвитку. По-друге, класифікація ефективності дозволяє виявити проблемні сфери та вжити заходів для їх вирішення. Також це дає можливість визначити найбільш успішні частини бізнесу, щоб їх просувати і розвивати.

Вивчено і систематизовано підхід до класифікації ефективності діяльності підприємства за рядом ознак:

- за сферою діяльності: виробнича ефективність; економічна ефективність; інвестиційна ефективність; інноваційна ефективність; управлінська ефективність;
- за часом: короткострокова ефективність; середньострокова ефективність та довгострокова ефективність;
- за методами оцінки: кількісна оцінка та якісна оцінка;
- за методами розрахунку: абсолютна ефективність та відносна ефективність.

На ефективність діяльності підприємства впливають внутрішні та зовнішні фактори. Внутрішні фактори впливу на ефективність діяльності підприємства – це ті, які піддаються контролю з боку його керівництва та колективу. Вони визначаються стратегією, структурою управління, технологією виробництва, кваліфікацією персоналу та корпоративною культурою. До зовнішніх факторів впливу на ефективність діяльності підприємства належать: економічні, конкурентні, технологічні, правові, політичні та соціальні.

Показники оцінки ефективності діяльності підприємства поділяють на дві групи: узагальнюючі (ключові показники, які дозволяють зробити висновок про загальну ефективність та результативність роботи підприємства); часткові (характеризують окремі напрямки або сфери діяльності підприємства).

Часткові показники ефективності діяльності підприємства включають: показники ефективності використання основних засобів; показники ефективності використання оборотних засобів; показники ефективності використання персоналу; показники ефективності використання фінансових ресурсів; показники ефективності використання матеріальних ресурсів.

Узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства – рентабельність виробництва (підприємства); рентабельність продукції; рентабельність ресурсів; рентабельність власного капіталу; рентабельність продаж.

Варто зазначити, що часткові показники використовуються разом з узагальнюючими показниками для комплексної оцінки ефективності діяльності

підприємства. Вони дають змогу детальніше проаналізувати окремі аспекти роботи та виявити проблемні ділянки, які потребують покращення.

Отже, реалізація теоретичних основ підвищення ефективності діяльності підприємства передбачає комплексний підхід, системність та постійну готовність до змін. Залучення ресурсів, використання сучасних технологій та стратегічне управління допоможуть підприємству досягти успіху та зберегти конкурентну перевагу на ринку.

ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» є лідером ринку продажу продовольчих та не продовольчих товарів. Підприємство володіє мережею магазинів «Там Там» та «Express Там Там», має власний автопарк.

З проведеного аналізу основних показників діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» за 2021–2023 роки очевидно, що підприємство у 2021–2022 роках працювало менш результативно та ефективно, а у 2023 році показники результативності суттєво зросли.

Сильними сторонами підприємства є: зростання чистого доходу від реалізації продукції; ріст валового прибутку; зростання чистого прибутку (у 2023 році); зростання продуктивності праці та матеріаловіддачі.

Слабкими сторонами діяльності підприємства є: скорочення чисельності персоналу; нарощення кредиторської заборгованості, що спричинило негативний вплив на показники платоспроможності підприємства.

Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства дозволяє зробити наступні висновки: середньорічна вартість основних засобів щороку зменшується; структура основних засобів прогресивна; фондівіддача характеризується тенденцією до зростання; фондомісткість та фондоозброєність зменшуються.

Фондовіддача основних засобів зросла у 2022 році на 81,4% в порівнянні з 2021 роком та у 2023 році збільшилася на 78,9% в порівнянні з 2022 роком. Ріст фондівіддачі свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів. Підприємство отримує більше продукції або послуг з одиниці основних засобів, що призвело до зниження собівартості та підвищення рентабельності.

Зменшення фондомісткості свідчить про те, що підприємство використовує свої основні засоби більш економно.

Аналіз ефективності використання оборотних засобів ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» показав, що у 2023 році в порівнянні з 2022 роком коефіцієнт оборотності оборотних засобів підприємства зменшився на 0,13 пунктів. Дані зміни відбулися за рахунок: росту виручки від реалізації на 150356 тис. грн, що сприяло збільшенню коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 1,3 пункти; зростання середнього залишку оборотних засобів на 28909 тис. грн, що спричинило зменшення коефіцієнта оборотності оборотних коштів на 0,13.

Аналіз ефективності використання персоналу підприємства демонструє, що загальна кількість персоналу зменшилась з 374 осіб у 2021 році до 348 осіб у 2023 році. Протягом досліджуваного періоду питома вага працівників основної діяльності становила 95,7-96,0%. Робітники є найчисельнішою групою серед працівників основної діяльності. Підприємство активно розвивається та залучає новий персонал, але стикається з проблемою втрати працівників.

У 2022 році продуктивність праці зросла на 42,1%, що у вартісному виразі становить 572,5 тис. грн / чол. У 2023 році показник продуктивності праці збільшився на 24,5% (473,5 тис. грн / чол.), внаслідок росту обсягу товарної продукції та зменшення чисельності працівників. Найвища продуктивність праці спостерігається у 2023 році – 2403,5 тис. грн / чол.

Рівень оплати праці працівників підприємства є невисоким, порівняно з іншими підприємствами Волинської області.

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів показує зростання матеріаловіддачі. Це свідчить про те, що підприємство скорочує час обороту матеріалів, це призводить до зменшення витрат на зберігання та покращення касового потоку. ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» використовує менше матеріалів для виробництва одиниці продукції, що призводить до зниження собівартості та підвищення рентабельності.

Питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції протягом досліджуваного періоду зменшується: у 2022 році на 3,06%, а у 2023 році на

0,67%. Це свідчить про раціональне використання матеріалів, впровадження нових технологій, високу якість продукції та конкурентоспроможну цінову політику.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства у 2021–2023 роках показує зростання обсягів чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, собівартості реалізованої продукції, валового прибутку, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат.

Протягом 2021–2022 років підприємство є збитковим. У 2021 році розмір збитку становить 198 тис. грн, а у 2022 році він зріс до 2626 тис. грн. У 2023 році підприємство отримало прибуток у розмірі 2041 тис. грн.

Отже, ефективність діяльності підприємства у 2023 році зросла. Відповідно, відбувся ріст рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за валовим прибутком; рентабельності виробництва підприємства (капіталу) за чистим прибутком; рентабельності реалізації; рентабельності продукції за валовим прибутком; рентабельності продукції за чистим прибутком; чистої рентабельності активів; рентабельності реалізації продукції за валовим прибутком; чистої рентабельності реалізації продукції.

Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства подано у додатку Д.

Основні напрями підвищення ефективності діяльності підприємства: оптимізація виробничих процесів; ефективне управління запасами; управління витратами; маркетинг та реклама; підвищення якості обслуговування клієнтів; впровадження нових технологій; підвищення кваліфікації персоналу; мотивація персоналу; управління ризиками; стратегічне планування.

З метою підвищення ефективності діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» пропонуємо проєкт розвитку онлайн продаж та доставки продукції з гіпермаркету.

Ідея онлайн-продажів та доставки з гіпермаркету має значний потенціал в Україні з наступних причин:

1. Зростання популярності онлайн-покупок. Все більше людей роблять покупки в Інтернеті, завдяки зручності та економії часу. Цей тренд посилюється завдяки зростанню проникнення смартфонів та доступу до Інтернету.

2. Зміна поведінки споживачів. Сучасні споживачі цінують свій час та зручність. Вони хочуть мати можливість робити покупки, не виходячи з дому, і отримувати їх швидко та без проблем.

3. Недосконала інфраструктура традиційної роздрібної торгівлі. У багатьох українських містах та селах недостатньо супермаркетів, що ускладнює доступ до товарів. Онлайн-доставка може вирішити цю проблему, зробивши товари доступними для людей, які живуть у віддалених районах.

4. Конкурентна перевага. Підприємства, які пропонують доставку продукції, можуть отримати конкурентну перевагу перед тими, хто цього не робить. Це допомагає залучити нових споживачів, збільшити обсяги продажів та підвищити рентабельність.

Таким чином, розвитку онлайн продаж та доставки продукції із гіпермаркету – це перспективний напрям для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Для реалізації інвестиційного проекту гіпермаркет понесе витрати на: закупівлю електроскутерів; комп'ютерів; касових апаратів; терміналів; розробку програмного забезпечення та мобільного додатку для замовлень; маркетинг та рекламу; підтримку мобільного додатку; закупівлю термоконтейнерів та холодильників для доставки; витрати на навчання співробітників; матеріальні витрати та додаткові витрати.

Додаткові витрати включають в себе страхові виплати, витрати на обслуговування транспорту та інфраструктури, а також витрати на відшкодування можливих втрат чи пошкоджень товарів під час доставки.

Для оцінки ефективності інвестиційного проекту застосуємо оптимістичний сценарій, при якому чистий прибуток буде зростати на 10%.

Ставку дисконту приймемо 25%.

Аналіз грошових потоків ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» від впровадження проекту та оцінка його ефективності подані у додатку Е.

Розрахункові значення показують, що:

1. Чиста теперішня вартість – 3048 тис. грн.
2. Індекс рентабельності –2,7%.
3. Період окупності – 0,8 року.

Прогнозні оцінки дозволяють стверджувати, що впровадження інвестиційного проекту підвищить ефективність діяльності ТОВ «КОНТИНІУМ–ТРЕЙД» та надасть конкурентних переваг:

1. Збільшення продажів та охоплення (доставка товарів охоплює ширшу аудиторію, включаючи людей, які не можуть або не хочуть особисто відвідувати гіпермаркет, що призведе до збільшення продажів).

2. Підвищення зручності для споживачів (доставка товарів робить покупки більш зручними для споживачів, економлячи їх час та зусилля).

3. Покращення іміджу бренду (покращить імідж бренду гіпермаркету, роблячи його більш сучасним та орієнтованим на потреби споживачів).

4. Збільшення конкурентоспроможності.

5. Збір даних про клієнтів (служба доставки товарів надасть гіпермаркету цінні дані про поведінку та вподобання споживачів).

6. Нові можливості для бізнесу (можливість пропонувати доставку готових страв).

Отже, інвестиційний проект є ефективним для підприємства, оскільки допоможе розширити бізнес, збільшити прибуток, покращити конкурентоспроможність та забезпечити стійкий ріст.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навч. посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 568 с.
2. Гнатюк С. П. Економіка аграрних підприємств : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2023. 672 с.
3. Економічна енциклопедія : у 2-х томах / за ред. С. В. Мочерного, О. В. Кухтіної. Київ : Академія, 2023. 976 с.
4. Череп А. В., Стрілець С. М. Ефективність як економічна категорія. *Ефективна економіка*. №1. 2013. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1727>.
5. Базилевич В. Д. Економічна теорія : Політекономія / за ред. В. Д. Базилевича; 7-е вид., стер. Київ : Знання-Прес, 2019. 719 с.
6. Економічний аналіз : навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатюк; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. Київ : КНЕУ, 2021. 540 с.
7. Андрійчук В. Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств : теорія, методика, аналіз. Київ : КНЕУ, 2020. 292 с.
8. Економіка підприємства : навч. посібник / М. Г. Грещак, В. М. Колот, А. П. Наливайко; за ред. С. Ф. Покропивного ; 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2021. 528 с.
9. Економічна енциклопедія : у трьох томах / за ред. С. В. Мочерного. Київ : Академія, 2022. 952 с.
10. Андрійчук В. Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств : теорія, методика, аналіз. Київ : КНЕУ, 2022. 292 с.
11. Єфімова О. Як аналізувати фінансовий стан підприємства. Київ : Видавництво «Академія», 2023. 544 с.
12. Іваненко В. І., Болюх М. А. Економічний аналіз господарської діяльності : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2023. 384 с.

13. Кісіль М. І. Критерії і показники економічної ефективності малого і середнього бізнесу на селі в умовах воєнного стану. *Економіка АПК*. 2023. С. 58–63.
14. Андрійчук В. Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств : теорія, методика, аналіз. Київ : КНЕУ, 2018. 292 с.
15. Базилевич В. Д. Економічна теорія : політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича ; 8-е вид., перероб. і доп. Київ : Знання-Прес, 2023. 768 с.
16. Гапоненко В. І., Мельник В. М. Економіка підприємства : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2018. 567 с.
17. Стефанюк І. М. Економіка підприємства : посібник. Київ : КНЕУ, 2017. 448 с.
18. Ткаченко С. М. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2016. 568 с.
19. Мельник В. Аналіз фінансового стану підприємства. Київ : Видавництво «КНТ», 2022. 448 с.
20. Планування та контроль на підприємстві : підручник / В. Д. Базилевич, О. Є. Скрипник, О. В. Кухтінська. Київ : Академія, 2023. 672 с.
21. Савченко Т. І. Організаційно-економічний механізм управління підприємством. *Науковий вісник РДГУ*. 2016. Вип. 7 (120). С. 6–12.
22. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л. Л. та проф. Кривов'язюка І. В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
23. Бухалков М. І. Планування на підприємстві. Київ : Видавництво «КНТ», 2022. 432 с.
24. Швиданенко Г. О., Дмитренко А. І., Олексюк О. І. Ш. Бізнес-діагностика підприємства : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2008. 344 с.
25. Гриньова В. М., Салун М. М. Організація виробництва: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2023. 640 с.
26. Юрченко О. В. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2015. 528 с.

27. Економіка підприємства : підручник / за ред. В. Д. Базилевич, О. Є. Скрипник, О. В. Кухтінська. Київ : Академія, 2023. 672 с.
28. ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД». URL : https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/33170637.
29. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. М. Бандурка, Є. В. Ковальов, М. А. Садиков, О. С. Маковоз; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків : ХНУВС, 2017. 192 с.
30. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 728 с.
31. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 488 с.
32. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 304 с.
33. Економіка підприємства : навч. посібник / О. І. Лисак, Л. О. Андрєєва, Л. О. Болтянська. Мелітополь : Люкс, 2020. 272 с.
34. Економіка підприємства : підручник : у 3 ч. Ч. 2 / А. А. Мазаракі, Г. В. Блакита, Г. В. Ситник та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 472 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А
БАЛАНСИ
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» ЗА 2021-2023 РОКИ

ДОДАТОК Б
ЗВІТИ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(ЗВІТИ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» ЗА 2021–2023 РОКИ

ДОДАТОК В
ЗВІТИ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ТОВ «КОНТИНІУМ-ТРЕЙД» ЗА 2021-2023 РОКИ

ДОДАТОК Д

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Напря́м	Заходи
Оптимізація виробничих процесів	<ul style="list-style-type: none"> – впровадження нових технологій та обладнання, які дозволять автоматизувати рутинні завдання та підвищити продуктивність; – аналіз та вдосконалення виробничих процесів для виявлення та усунення неефективності; – запровадження системи контролю якості для забезпечення відповідності продукції стандартам.
Ефективне управління запасами	<ul style="list-style-type: none"> – впровадження системи управління запасами; – використання методів прогнозування попиту для планування закупівель; – зниження рівня запасу застарілих або неліквідних товарів.
Управління витратами	<ul style="list-style-type: none"> – регулярний аналіз всіх статей витрат та виявлення потенційних резервів економії; – переговори з постачальниками про зниження закупівельних цін; – оптимізація логістики та транспортних витрат; – зниження витрат на електроенергію, воду, опалення.
Маркетинг та реклама	<ul style="list-style-type: none"> – розробка ефективної маркетингової стратегії, яка допоможе компанії збільшити обсяги продажів; – використання різних каналів маркетингу та реклами; – проведення акцій та розпродажів, які допоможуть стимулювати попит на товари.
Підвищення якості обслуговування клієнтів	<ul style="list-style-type: none"> – навчання персоналу правилам етикету та навичкам спілкування з клієнтами; – запровадження системи обробки скарг та пропозицій клієнтів; – створення комфортних умов для покупців у магазинах; – розробка програм лояльності для постійних клієнтів.
Впровадження нових технологій	<ul style="list-style-type: none"> – використання сучасних інформаційних технологій для автоматизації бізнес-процесів; – впровадження системи електронного документообігу; – використання онлайн-кас та систем приймання платежів; – створення інтернет-магазину.
Підвищення кваліфікації персоналу	<ul style="list-style-type: none"> – проведення регулярних тренінгів та семінарів для персоналу; – навчання персоналу новим технологіям та методам роботи; – заохочення персоналу до саморозвитку та підвищення кваліфікації.
Мотивація персоналу	<ul style="list-style-type: none"> – розробка системи мотивації персоналу, яка допоможе стимулювати їх до кращої роботи; – виплата бонусів та премій за високі результати роботи; – заохочення персоналу до творчості та ініціативи; – створення сприятливої атмосфери в колективі.
Управління ризиками	<ul style="list-style-type: none"> – виявлення та оцінка потенційних ризиків, які можуть вплинути на діяльність підприємства; – розробка стратегії управління ризиками для мінімізації їх впливу; – запровадження системи страхування для захисту від фінансових втрат.
Стратегічне планування	<ul style="list-style-type: none"> – розробка чіткої та продуманої стратегії розвитку підприємства; – визначення стратегічних цілей та завдань; – розробка плану дій для досягнення поставлених цілей; – регулярний моніторинг та оцінка виконання стратегії.

ДОДАТОК Е
РОЗРАХУНОК КРИТЕРІЇВ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ДОЦІЛЬНОСТІ ЗА
ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЄКТОМ

Інвестиційні витрати по проєкту

Статті витрат	Сума витрат, тис. грн.
Розробка програмного забезпечення та мобільного додатку для замовлень	420,0
Електроскутери	610,0
Комп'ютери	110,0
Маркетинг та реклама	70,0
Підтримка мобільного додатку	65,0
Термоконтейнери та холодильники для продуктів	90,0
Додаткові витрати	70,0
Витрати на навчання співробітників	50,0
Термінали	30,0
Касові апарати	75,0
Матеріальні витрати	60,0
Додаткові витрати	70,0
Всього витрат	1720

Показники ефективності реалізації проєкту

Показники	Значення показника
Сума інвестиційних витрат, тис. грн.	1720
Грошові потоки, тис. грн.	
2025 рік	2245
2026 рік	2470
2027 рік	2717
Дисконтовані грошові потоки, тис. грн.	
2025 рік	1796
2026 рік	1581
2027 рік	1391
Чиста теперішня вартість, тис. грн	3048
Індекс рентабельності, %	2,7
Період окупності, років	0,7